

Rozhovor s Jaime Jackson

- hlavním představitelem přirozené kopytní péče podle modelu zdivočelého – volně se pohybujícího koně mustanga z Velké Pánve v Nevadě*

Během času, kdy veřejnost kolem koní nehleděla na žádný možný význam divokých koní a jejich kopyt, Jaime Jackson šel kupředu a vytvářel začátky přirozené kopytní péče jako ji známe dnes. Jaime začal svoji profesionální kariéru podkováře v r. 1970, rychle se začal zajímat o přirozený model kopyta a konečně měl možnost jako první r. 1982 sledovat kopyta divokých koní. Měl možnost studovat divoká kopyta a koně rozsáhle dalších 5 let a z těchto zkušeností napsal svoji průkopnickou knihu: THE NATURAL HORSE: LESSONS FROM THE WILD (PŘIROZENÝ KŮŇ: LEKCE Z DIVOČINY).

Vědomosti získané od divokých koní začal aplikovat na koních domestikovaných a brzy vyvinul trimování (strouhání) dle modelu divokého kopyta. S úspěchem sledoval pokroky kopyt v přirozeném tvaru a brzy na to tedy skončil s prací podkováře a stal se 1. americkým odborníkem na Přirozený trim. Pokračuje jako průkopník v propagování přirozeného koně a péče o kopyta v mnoha svých člancích, odborných sympóziích, knihách a dal vzniknout AANHCP - Asociaci praktikantů přirozené kopytní péče a ISNHCP – školící program přirozené kopytní péče. Tento rozhovor má za úkol získat od JJ jeho náhled na bosý svět a všechny zajímavé poznatky, které leží před námi....

Yvonne Welz (redaktorka The Horse's Hoof)

Yvonne : Nejdříve bych Vám ráda řekla jak velkou inspirací jste pro nás byl a jste bezpochyby zakládající otec bosonožectví v Americe. Jako každý „nový“ koncept měl i přirozený trim cestu trnitou, impulz nyní stoupá a nikdy to nevypadalo lépe! Co si myslíte, jak si přirozený trim stojí dnes?

Jaime : Věřím, že „Revoluce přirozeného chovu“ se bude rozšiřovat, bude lepší a různorodější. V r. 1982, když jsem šel poprvé do země divokých koní, nebylo opravdu nikde řečeno ani napsáno nic o „přirozeném“. Spousty konceptů, metod ani řeč, co dnes používáme, před tím neexistovala. To vše muselo přijít a být definováno. Ten proces pokračuje až dodnes. Nebylo to jednoduché, ale zdálo se to nevyhnutelné.

To, co se děje teď a věřím, že to je velice slibné je, že prvky veterinářství a výzkum nyní sleduje, co hodně z nás dělalo po ta léta. Vidí, že to nezklamalo ani nezaniklo. Někteří z těchto lidí nyní aktivně spolupracuje. Je to dobré, protože to znamená, tedy alespoň já mám ten pocit, že hlavní proud vědy bude za sebou následovat právo. Je to otázka času a pokračující vytrvalost.

A zde- tady to je! - Výzkum „přirozené péče“, je kde nové příklady zkoumání a klasifikace budou mít místo. Například výzkum bude muset zápasit s mnoha konflikty a nepřímými definicemi o tom, co je to „to přirozené“. To samé platí pro „holistickou péči“.

Vždycky jsem věřil, že takové podmínky by měly mít velmi konkrétní význam zakořeněný v koni žijícím přirozeně, což je to, co mě vedlo k divokému koni jako „modelu“. Po letech 1980 bylo mé zjištění, že jakmile jsou lidem dány základy o čem ten model je, problém není to, že pro ně není divoký kůň potenciálně cenný, ale spíš jak mají tyto informace použít na svých koních, aby to bylo užitečné!

Yvonne : V co doufáte v budoucnu – v případě přirozeného trimu, během horizontu 10ti let?

Jaime : Nejprve, přemýšlím hlavně o přirozeném chovu dříve než o přirozeném trimu. Tyto dva články jsou opravdu nerozdělitelné. Myslím, že věc kopyt nás zajímala dříve, pro spousty z nás, jednoduše proto, že problémy kopyt křížují všechny disciplíny. Ale ve skutečnosti musíme být holistickými lékaři, abychom byli úspěšní profesionálové v péči o kopyta.

Ale vrátím se k Vaší otázce, řekl bych, že výzkum a praxe kopytní péče bude prosperovat a propagovat se stále v budoucnu, tak jako budeme lépe rozumět příbuzné péči jako je: dieta, chov obecně, nové příklady komplexní veterinární péče, trénink a jezdecké metody a konečně výzkum

koňské přirozenosti. Vzhledem k tomu, že všechny tyto skutečnosti mají dopad na celistvost kopyta, musí na ně být nahlíženo z pohledu celostního.

Napsal jsem o tom ve své 1. knize, The Natural Horse (str. 154, epilog) a pořád si za tím stojím.

Myslím, že je tam víc zajímavého a tak doufám, že ten větší obrázek přes ty roky co jsou před námi, bude ten světlejší.

Yvonne : Co si myslíte, že může udělat průměrný nadšenec bosonožců, aby pomohl podpořit bosonožectví konstruktivním a pozitivním způsobem?

Jaime : Jestli mluvíme o majitelích koní, kteří mají koně naboso, měli by se snažit být zodpovědní, co možná nejvíce. To znamená, vzdělávat se v tomto odvětví a zdravý selský rozum. AANHCP zdůrazňuje staré čtení z Hippokratovy přísahy: „protože nic zlého“ - a to by mělo být v popředí myšlení každého z nás. A myslím, že to je do značné míry ten případ. Na druhou stranu, nemyslím si, že by se lidé měli odvrátit od „bosonožectví“ ze strachu, že by to jejich kůň nezvládl. Koně umí být mnohem, mnohem lepší bosí, pokud je péče správná a tím myslím „přírodní-přirozená“, potom budou koně a jejich kopyta lepší a lepší a koně budou prospívat a tím můžeme například povzbudit ostatní, aby učinili totéž. Myslím, že tohle je nejlepší cesta k podpoře přirozené péče ve velkém – odpovědně s vlastní iniciativou.

Yvonne : A co průměrní kopytáři, co mohou udělat proto, aby pomohli vytvořit pozitivní image pro přirozený trim?

Jaime : Kopytáři budou bezpochyby nadále dělat to, co je pro ně nejlepší a co není, toho se vzdají. Myslím že ti, kdo přijali ucelený obraz budou prosperovat nejvíce a poskytnou nejlepší příklady. Ale měli by také pojmout vědu, která je založená na přirozeném modelu. To se většina z nich snaží dělat, ale problém je, že základní vědecká linie je stále v zárodku. V důsledku toho je stále hodně spekulativní (např. přirozená potrava), která je do naší práce promítnuta hodně, někdy na úkor toho, co děláme. Ale tak dlouho dokud jsou odborníci upřímní o tomto nedostatku skutečné vědy- naše mezery ve znalostech – myslím, že majitelé koní to pochopí a budou se nadále snažit spolupracovat dokud budou nové informace a zdroje k dispozici. Bylo to mé zjištění, že se každý tvrdě snaží a to esprit de corps udělá hodně, aby byl pohyb živý, zdravý a posouval se rychle vpřed.

Na velmi praktické úrovni bude z praxe samozřejmě to nejlepší, aby kopytáři pozitivně podporovali tuto image a chovali se profesionálně. Pro mě to znamená, aby byli proškoleni ve vědě z NHC (Natural Hoof Care – přirozená kopytní péče) a poté pokračovali ve svém vzdělávání v dlouhodobém horizontu, učení se jak se stát dobrým pedagogem (velmi důležité!) a podporovat důležitý výzkum. To jsou pilíře každé životaschopné disciplíny a my, jako odborníci, bychom neměli být výjimkou.

Yvonne : Co si myslíte, že je nejdůležitějším prvkem v úspěšném přechodu na boso?

Jaime : Toto je hlavně o vzdělávání majitele. Nic nenaruší nečí práci rychleji než klient, který opravdu nerozumí, co tento přechod znamená a jak to funguje. Většina mých klientů jsou se mnou už léta, ale každý z nich si udělal svůj malý výzkum před tím než mě kontaktovali. Musel jsem se nejdřív ujistit, že vše dostatečně pochopili než se stali mými klienty. Každý kůň je investování vlastního času, energie a odhodlání dělat správnou věc pro ono zvíře. Není nic víc odrazujícího než klient, který „prchne“, protože prostě nevěděl, co to znamená. Osobně se ujistím, že četli mé knihy! Poté jim dávám specifické otázky. Často dělají i domácí úkol, který jim zadám, dříve než mě kontaktují. Na prvním setkání na místě si potvrdíme, že pochopili, mluvíme a díváme se při tom společně na koně. Na další technické úrovni, vyhodnotíme problémy, jak kopyto časem uzdraví, použití bot, měření kopyt, úpravy kopyt atd. Diskutuje se podrobně do detailu.

Yvonne : Na co jste nejvíce hrdý v souvislosti s kopyty?

Jamie : To budou asi mé výpravy k divokým koním (1982-1986), mé kopytní studie koní z Great Basin (Velké Pánve) a poté, když jsem byl schopen úspěšně přizpůsobit své nálezy na domácí koně ve své péči.

Yvonne : *Nemám v úmyslu být zde příliš osobní, ale jaký je Váš každodenní život – pořád trimujete kopyta koní? Stále pravidelně studujete divoké koně?*

Jaime : Ano, trimuji koně až dodnes (jsem ve svých 60.). Svou kariéru jsem začal jako kovář r. 1970. Od počátku 1980 má podkovářská praxe postupně směřovala k „přirozené péči o kopyta – přirozenému trimu“, paralelně k mému rostoucímu porozumění divokých koní. Moje kariéra podkováře skončila koncem roku 1980, byla zcela nahrazena přirozeným trimováním. Během 1990 se spousta mojí práce zaměřilo na psaní článků, mluvení na konferencích a přednášení. Od r. 2000 jsem autorem dalších svých knih a spolu s ostatními se nám podařilo vytvořit AANHCP – která vedle výzkumu koní byla tou největší výzvou, kterou jsem dosud znal. Doplňující výzkum divokých koní je na mé agendě, ale to se bude konat pod záštitou AANHCP. Hodně diskuzí a plánování nyní probíhá „za scénou“. Mám také spousta jiných zájmů, ale nechtěl bych nudit čtenáře!

Yvonne : *Co si myslíte o všech nesourodých skupinkách bosonožců tam venku, často bojují proti sobě, k velké škodě bosonožectví jako celku, co můžeme udělat, aby se to změnilo?*

Jaime : Vlastně, to je úžasné! Myslím, že spousta to bere opravdu vážně tak jako vytvoření všemožných „bosých disciplín“, některé svým jménem, některé jako součást nějakého subjektu nebo sdružení a tak dále. Tohle není ani tak neobvyklé, jak můžeme vidět i v mnoha jiných odborných disciplínách, jak v koňském světě, tak i mimo něj. Stačí se podívat kolem sebe, existuje spousta veterinářských a podkovářských organizací, kliniky guru a vzdělávacích programů. A všichni se zdají, že vědí, co je nejlepší! Je to jen lidská přirozenost „jít s davem“. Ale pro mě, NHC je tak vážná věc a zaslouží si být v „hlavním proudu“ a ne jako alternativa pro „outsidery“. Aby se tam dostala, bude – jak už jsem dříve navrhl- vyžadovat dobré vědecké a vzdělávací programy s odpovědností. Dále je třeba progresivní vzdělávání veřejnosti a přijetí obecných cílů, cíle založené na efektivní a etické praxi. Myslím, že spousta toho hašteření a „boje“, jak mu říkáte je tam prostě proto, že se ještě nenaplnilo. Pokud bychom to kolektivně nechali spadnout do rukou samostatných „guru“ a fanatikům – falešným jednotlivcům, kteří bez výhrad nebo úmyslně šíří dezinformace, odpovídající jen sami sobě a vedoucí ke škodám – pak bych řekl, že jsme ztraceni. Ale nevidím to jako náš případ, nicméně, tak to jsem zase jednou více celý plný nadějí.

Jaime a studenti – školící program v USA

Yvonne : Řekněte nám vše o novém vývoji v AANHCP – včetně kompletní změny jména, je to pravda?

Jaime : Hned od začátku AANHCP vedení poznalo, že NHC revoluce je mezinárodní. Proto zkratka – Americká asociace přírodní kopytní péče praktických odborníků – se zdála nevhodná. Také protože soustředění se dříve či později muselo přejít z kopyta do celostního obrazu. Věděli jsme, že zdánlivě exkluzivní „zaměření na kopyta“ také muselo odejít. Ale protože „nohy“ se zdály logické východisko (na základě společného zájmu všech koňských disciplín), tak to začalo tam. Ve skutečnosti jsem původně razil termín – a dokonce jsem protestoval, že tento název dostal právní postavení!

Nakonec bylo rozhodnuto, aby se vzdali zaměření na kopyto úplně v r. 2007, kdy to již bylo nutné včlenit organizaci v Kalifornii (z Arkansasu). Myslím, že to byl Bruce (Dr. Bruce Nock), který evokoval myšlenku „sdružení pro rozvoj o péči o koně přirozeným způsobem“, po dlouhém žertování a diskutování asi dvaceti z nás!

AANHCP se stále vyvíjí jako organizace. Je to legální zařízení pro lepší život domácích koní na základě modelu divokého koně, to zůstává stejné. Co je nové a co se děje je velká diskuze, ale ve stručnosti jsme zlepšili způsob poskytování školení, přibýlo nám instruktorů a studentů odpovědných v tréninkovém programu, doplnili jsme o program „specialista na obutí“ (v rámci programu trimování), přiblížili jsme se veřejnosti, otevřeli jsme pro ně naše konference položili jsme základy pro nábor a výzkum a opravdu mnohem víc.

Jaime a jeden ze studentů - veterinář Albert Villasevil (Španělsko)

Yvonne : Proč by se měli průměrní vlastníci bosého koně a kopytáři zapojit do AANHCP?

Jaime : Samozřejmě, majitelé koní se zapojí s našimi odborníky už v terénu. Zařadili jsme seznam kopytářů daných oblastí na našich webovkách. V r. 2008 jsme otevřeli nové dveře pro majitele a další, aby mohli podpořit naše životní poslání. To je zveřejněno na našich stránkách a bude to mimo jiné zahrnovat hostování klinik a malých sympózií, které podporují naše výzkumné agendy a pomáhají s navrhováním usilovného náboru.

AANHCP poskytuje školení na základě našich holistických přístupů k péči o kopyta, které nyní značně překračuje rámec pouhého trimování. Studenti v našich programech mají jedinečnou příležitost s mnoha instruktory, z nichž všichni jsou důkladní kolem naší metody a principů. Kéž

bych toto měl, když jsem se tenkrát v r. 1970 učil.

Myslím, že je to naše podpora, která nás činí tak silnou organizací a také naše obětování nést životní poslání založené na modelu divokého koně.

Nenapadá mě nikdo, kdo trimuje profesionálně, který by neměl užitek z našich tréninkových programů. Tak takto silně cítím, že máme co nabídnout.

Jaime se studenty a s některými již certifikovanými odborníky při školicím programu Dánsko 2010

Yvonne : *Co si myslíte, že je ta nejdůležitější informace z modelu divokého koně, kterou si máme odnést?*

Jaime : Pravdu. A tam je mnoho pravd těžných z tohoto modelu. Divoký kůň, jak už jsem napsal a řekl mnohokrát za posledních více jak 25 let, nám dává důležité okno do skutečné povahy svého druhu.

Jedna, která z větší části je o tom, že jsou neposkvrněni lidským vměšováním. Jak žijí v přírodě? Co přesně jí? Jaké jsou jejich nohy? Jaké zuby? Mají zdravotní problémy, a jak úspěšně je řeší prostřednictvím svého životního stylu? Co potřebují k tomu, aby byli zdraví?

Musím říct, že stále ještě víme o jejich přirozeném životě velmi málo. Ale pravda je stále tam – čeká na nás, abychom ji objevili.